Wniosek do projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów (w części dotyczy także Nadleśnictw Lesko i Ustrzyki Dolne)

Wierzymy, że to prawdziwa nowoczesność najlepiej chroni ludzi i ich środowisko – Ziemię – a nie ortodoksyjny, spolityzowany „ekobiznes". Wierzymy również, że prawdziwie nowoczesne rozwiązania spełniają postulat powszechności, co pozwala na prawdziwą ekonomię kosztów dzięki korzyściom skali, co wcale nie musi oznaczać koncentracji i centralizacji – na ogół ślepych zaułków „kolei rzeczy". Centralizacja i koncentracja prowadzą bowiem do utraty niezależności i odporności systemów na wyzwania. Dają jednak krótkoterminowe złudzenie kontroli i bywają w związku z tym atrakcyjne dla ludzi władzy.

(motto Zagłębia Ambitnej Turystyki - fragment)

Procedura przyjęcia Planu Urządzania Lasu w tym uspołecznienie tego procesu jest jednym z realnych i ustawowych sposobów na gwarantowanie właściwego - jak mówi "Ustawa o lasach": zrównoważonego - rozwoju zasobów leśnych naszego państwa. Prawo (i państwo) w ogóle stoi na straży prawidłowości tych procesów. Ale czy w (złożonej i współczesnej) dynamice procesów społecznych gwarancje te są rzeczywiste?

Postawienie tak fundamentalnego pytania jest uzasadnione powagą stanu w jakim znalazł sie jeden z najcenniejszych naszych lasów - Puszcza Białowieska. Jakie w szczególności są powody postępującego zniszczenia Puszczy Białowieskiej (tak w rozumieniu obszaru parku narodowego jak i nadleśnictw produkcyjnych) przez gradację kornika drukarza - niewątpliwie najbardziej brzemiennego w skutki wydarzenia ostatniego ćwierćwiecza (półwiecza ?), w zakresie dynamiki procesów kształtujących przyszłość "naszych lasów". Ranga tego wydarzenia usprawiedliwia bliższe przyjrzenie się powodom usankcjonowanej bierności człowieka w obliczu klęski o źródłach antropogenicznych - bierności mimo istnienia bezdyskusyjnego uzasadnienia dla czynnego przeciwstawienia się temu pozornie naturalnemu procesowi (uzasadnienia naukowego i mającego swe źródła w wieloletniej praktyce gospodarki leśnej).

Z pewnością dużą rolę w wytworzeniu obowiązującego na dziś stanu prawnego i stanu realnych działań PGL Lasy Państwowe a w zasadzie Ministra Środowiska czyli rządu RP odegrały organizacje mieniące się ekologicznymi, prowadzące protesty w Puszczy Białowieskiej. (Co warto zauważyć - nie cieszące się powszechnym szacunkiem publicznym z uwagi na wątpliwą rolę ich niektórych członków w rozmaitych przedsięwzięciach biznesowych realizowanych bez wątpienia rzeczywiście kosztem środowiska oraz wyraźne zaangażowanie polityczne.) **Czy w tym samym czasie udział w toczącej się dyskusji wzięły środowiska związane z turystyką?** Mam tu na myśli nie przemysł rozrywkowy lub wyjazdy w celach medycznych czy biznesowych zwane myląco przemysłem turystycznym - ale faktyczną turystykę, której istotą jest krajoznawstwo i misja wychowawczo-patriotyczna.

Otóż - nie wzięły udziału. A jeśli były podejmowane takie próby to nie zaistniały w żaden sposób w przestrzeni medialnej. Głos mieszkańców puszczańskich nadleśnictw również nie był słyszalny. W efekcie w przestrzeni medialnej przedstawiono tę (najważniejszą w ostatnim

półwieczu) dyskusję jako prosty konflikt "dobrego obrońcy przyrody z uzbrojonym w sprzęt techniczny, złym przedstawicielem systemu" i w ten sposób odwrócono prawdziwe role w sprawie Puszczy Białowieskiej - stworzonej przecież przez leśników. Stawiam tezę, że ten manewr propagandowy - możliwy dzięki nieobecności w dyskusji przedstawicieli turystyki kwalifikowanej i powszechnej misji edukacyjnej (bowiem trudno byłoby zarzucić takim osobom, że są za niszczeniem lasów) - umożliwił przyjęcie niekorzystnych dla Puszczy postanowień międzynarodowych.

Czy presja medialna w oparciu o działalność organizacji o wątpliwej reputacji była przewidziana w "Ustawie o lasach"? Czy istniejący obecnie status prawny działań w sprawie Puszczy w ogóle był w jakikolwiek sposób antycypowany przez Ustawodawcę? Odpowiedzi brzmią: "nie". A jednak to takie właśnie, nie-merytoryczne i pozaprawne przesłanki przesądziły o następującym upadku tego kompleksu leśnego.

Niniejszy wniosek do Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Rymanów (w części odnosi się on również do Nadleśnictw Lesko i Ustrzyki Dolne) jest wyrazem przekonania autora wniosku i środowiska, które w tej sprawie reprezentuje, że tylko niezależna i prężna branża turystyki kwalifikowanej (aktualnie pojęcie to zostało rozwinięte do turystyki ambitnej), która potrzebuje lasu produkcyjnego - bo tylko prawidłowo urządzony las produkcyjny gwarantuje różnorodność biologiczną i możliwość przemieszczania się po uniwersalnych leśnych drogach zakładowych - może w przyszłości skutecznie przeciwstawić się "lobby ochraniarskiemu", dążącemu do wyłączania kolejnych obszarów z produkcji leśnej i wyrzucania z lasu ludzi jako rzekomych wrogów przyrody. Gdy w rzeczywistości, w obecnym stanie ekosystemu i kondycji samego społeczeństwa, to właśnie obecność ambitnych turystów w lesie najlepiej chroni jego zasoby. Wreszcie, w interesie nas wszystkich, każdy współobywatel - najbardziej dzieci i młodzież, po prostu uczniowie szkół - może i powinien stać się klientem branży ambitnej turystyki. Wówczas nie tylko świadomość (rzeczywiście) ekologiczna i zrozumienie procesu utrzymania lasu w dobrej kondycji (wraz z uwarunkowaniami autonomiczności ekonomicznej) będzie powszechne ale i środowisko ambitnej turystyki i szeroko rozumiane środowisko branży edukacyjnej będą reprezentować naprawdę szeroką grupę społeczną, wręcz większość a rozmaite uproszczenia, stereotypy i schematy propagandowe - takie jak te wytworzone w sprawie Puszczy Białowieskiej - będą podwójnie łatwiejsze do przedstawienie w świetle prawdy i wiedzy całej opinii publicznej.

Czy nasze państwo działając w tym zakresie przez PGL Lasy Państwowe winno pozyskać dla idei zrównoważonego rozwoju lasów środowiska ambitnej turystyki? Tak - i należy uczynić to pilnie - gdyż swoista kontrkultura gospodarki leśnej będzie z pewnością próbowała pozyskać dla swoich celów prominentnych przedstawicieli turystyki kwalifikowanej: przewodników górskich, ultramaratończyków, rowerzystów, nauczycieli, środowiska rodziców i z pewnością użyje - między innymi - argumentu, że PGL Lasy Państwowe "żyją same dla siebie" i że przykładów lekceważenia branży turystycznej ze strony Lasów jest więcej niż przykładów dobrej współpracy. Dlatego to czyny takiej właśnie dobrej współpracy PGL Lasy Państwowe i branży turystyki kwalifikowanej powinny zawsze stanowić twardy dowód jak jest naprawdę. Nie bez znaczenia jest też rozwój gospodarczy w oparciu o ambitną turystykę na obrzeżach czy też wewnątrz nadleśnictw. Lokalni mieszkańcy, którzy realnie skorzystają na rozwoju ambitnej turystyki w Nadleśnictwie Rymanów pierwsi i najbardziej autentycznie staną zawsze w obronie zrównoważonej gospodarki leśnej i produkcyjnej funkcji lasu, która

w twardej rzeczywistości ekonomicznej warunkuje jego przetrwanie w ogóle a już na pewno w formie zróżnicowanej biologicznie.

Jednak by współzależność w interesie przyszłości lasów i społeczności naszego państwa była pełna adekwatnie kompletny musi być zakres działań przewidzianych PUL i to nie tylko w zakresie "Turystyki w Lasach Państwowych" ale w łączności funkcji produkcyjnej i turystycznej lasu. Ta niezbędna kompletność rozwiązań dotyczy:

1.Wspólnego użytkowania leśnej (gminnej, turystycznej) sieci drogowej nie tylko na etapie samego użytkowania ale projektowania i wykonywania dróg.

2. Sposobów utrzymania właściwego poziomu drożności i czystości szlaków dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej (również konnej).

3. Sposobów zapobiegania nieuprawnionym przejazdom pojazdów mechanicznych po drogach leśnych i na terenie lasu (quady, motocykle - tzw. "crossy", samochody terenowe i inne niedozwolone i hałaśliwe pojazdy).

4. Sposobów zwiększenia udziału utwardzonych dróg leśnych jako metody organizacji pozyskania drewna w celu ograniczenia erozji podłoża i zwiększenia stopnia udostępnienia lasu dla ambitnej turystyki zapobiegającej penetracji lasu przez pojazdy nieuprawnione oraz neutralizujące potencjalne żądania ruchów pseudo-ekologicznych zmierzające m.in. do wyłączania funkcji produkcyjnej i/lub turystycznej lasu.

5. Utworzenie przestrzeni rezerwy na wspólne, finansowane programami wsparcia, przedsięwzięcia z gminami Zagłębia Ambitnej Turystyki w zakresie tworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej (współpraca robocza z przedstawicielami branży turystyki kwalifikowanej na przykład w kontekście planowanego wsparcia dla sieci drogowej Zagłębia Ambitnej Turystyki ze środków pomocowych).

Z uwagi na położenie geograficzne, ukształtowanie terenu, bogactwo przyrodnicze i kulturowe, dorobek Nadleśnictwa w zakresie "Turystyki w Lasach Państwowych" oraz fakt powołania porozumienia samorządowo-branżowego pod nazwą Zagłębie Ambitnej Turystyki na terenie niemal pokrywającym się z obszarem Nadleśnictwa Rymanów postuluję aby PUL Nadleśnictwa Rymanów stał się realnym pilotażowym rozwiązaniem w skali RDLP w Krośnie a z czasem - dla całego PGL Lasy Państwowe.

Postulowana kompletność rozwiązań, która ma spowodować by turyści stali się rzeczywistymi współgospodarzami lasu, wymaga z pewnością dopracowania i rozwinięcia zaś samo wdrożenie zapisów PUL musi być faktyczne a nie jedynie deklaratywne. Wówczas stopniowo Zagłębie Ambitnej Turystyki na tym obszarze stanie się faktem i modelowym produktem z zakresu turystyki kwalifikowanej. Przedsięwzięcie to nie jest możliwe do wykonania bez wystarczających źródeł finansowania. Pogląd, że tak wielkie zadanie da się zrealizować niejako "przy okazji" innych działań to szkodliwa iluzja. Nakłady będą potrzebne. Pytaniem otwartym pozostaje czy i w jakim zakresie funkcje turystyczne winny być współfinansowane przez rząd i samorząd i/lub w jakim zakresie zmianie mogłyby ulec reguły wyliczania danin publicznoprawnych świadczonych przez PGL Lasy Państwowe na rzecz państwa.

Oto kolejne punkty szczegółowe naszego Wniosku:

1. Drogi i ścieżki dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej.

1.1. Idea stworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej sprowadza się do uzyskania połączonego systemu dróg i ścieżek na zasadzie plastra miodu, na jak największym obszarze. Taki plan sieci dróg i ścieżek umożliwia w praktyce nieograniczony (w czasie pobytu tygodniowego czy dwutygodniowego) wybór różnych wariantów wycieczek rowerowych, pieszych i narciarskich oraz - co równie istotne - zmiany marszruty już w trakcie wycieczki. W dodatku w kształcie pętli. Już istniejąca sieć jest bardzo rozległa (na przykład w procesie sporządzania mapy Zagłębia Ambitnej Turystyki zespoły, piechurów, narciarzy i rowerzystów zapisały ślady elektroniczne 50 różnych całodziennych wycieczek tylko w niewielkim stopniu przecinających się i w niewielkich fragmentach pokrywających, w większości na obszarze Nadleśnictwa Rymanów, w niewielkim zakresie w Nadleśnictwie Lesko). Z kolei forma pętli, nie dość, że w oczywisty sposób atrakcyjniejsza dla turysty niż odcinek, sprawia, że w zasadzie każde miejsce: na przykład gospodarstwo agroturystyczne, pensjonat czy hotel może się lokalizować na początku trasy więc nikt nie jest lokalizacyjnie pokrzywdzony w aspekcie biznesu turystycznego.

1.2. Planowana sieć ma szanse być zróżnicowana co do nawierzchni - dzięki istniejącym znacznym odcinkom dróg leśnych z nawierzchnią bitumiczną albo utwardzonych. Jest to dorobek Nadleśnictwa Rymanów w zakresie Turystyki w Lasach Państwowych i aktywności w poszukiwaniu wsparcia finansowego z programów unijnych. Stwarza to szanse planowania różnych wariantów wycieczek rowerowych (w mniejszym stopniu dotyczy to piechurów i narciarzy na biegówkach bądź skiturach) niezależnie od zastanej i zmieniającej się pogody. W ten sposób - dla najważniejszego segmentu ambitnej turystyki jaką w naszym terenie ma szanse stać się przemieszczanie się różnymi typami rowerów (w tym rowerem ze wspomaganiem elektrycznym) - spełniony jest warunek możliwości planowania pobytu, rezerwacji miejsc noclegowych z dużym wyprzedzeniem czyli warunek niezbędny do rozwoju turystyki w dzisiejszej dobie w ogóle.

1.3. W wypadku uzupełniania istniejącej sieci dróg winien obowiązywać ekonomiczno-techniczny standard takiej drogi dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej - droga PRN - (droga rowerowa stanowi zawężającą definicję ustawową w zasadzie wyłączającą ruch innych pojazdów i jest całkowicie nieprzydatna czy wręcz niewskazana w obszarze Zagłębia Ambitnej Turystyki), który winien być wypracowany w toku dalszych prac. Droga PRN winna umożliwić przejazd pojazdu umożliwiającego konserwację pod względem szerokości - około 2 -2,5 m, fragmentami winna być utwardzona przy pomocy lokalnie dostępnego żwiru - tylko tam gdzie jest to absolutnie niezbędne, odwodniona i obligatoryjnie wyposażona w skośne odpływy wód opadowych do ściółki. Procedura decyzyjna winna być zbliżona do tej dotyczącej drogi zrywkowej. Droga PRN nie ma być użytkowana przez sprzęt do prac leśnych - przez żadne

pojazdy mechaniczne ale w pozostałym zakresie może służyć do prowadzenia gospodarki leśnej, ochrony przyrody itp.

1.4. Wnioskujemy o wykonanie następujących dróg w standardzie PRN wraz z hasłowym uzasadnieniem (oznaczenia liczbowe znajdują sie w załączonej wersji roboczej Mapy Zagłębia Ambitnej Turystyki - odpowiednio początek i koniec odcinka):

A (1) Roztoka- (2) droga pod Skibcami Puławy Górne; długość około 1 km; przyłączenie Woli Sękowej, z całym istniejącym potencjałem gospodarstw agroturystycznych i bazy hotelowej jest odcięta od sieci szlaków PRN.

B (3) Pastwiska - (4) Hrendówka w połączeniu z drogą przecinającą pastwisko Zakładu Doświadczalnego w Odrzechowej do ambony koło pasieki; długość odcinka leśnego 1,5 km; jedyne połączenie z pewnego i centrum (Centrum Kardynała Wojtyły), i punktu startowego Zagłębia Ambitnej Turystyki z siecią PRN wiedzie przez niebezpieczną drogę wojewódzką.

C (5) potok Jedlicznik - (6) szlaban tzw. szkółki, umożliwiający przejazd od Lipowca i Jaślisk do Woli Wyżnej z pominięciem drogi publicznej; długość około 1 km; urządzenie tego odcinka jest warunkiem niezbędnym do zamknięcia małej, łatwej pętli wokół Jaślisk bez wjeżdżania na niebezpieczną drogę wojewódzką - pętla taka jest absolutnie niezbędna dla poważnego traktowania wizji rozwoju turystyki w gminie Jaśliska.

D (7) płyty w ciągu drogi przez Wierzgórę - (8) droga przez Szachty; długość około 1 km; brak tego swoistego łącznika wymusza przejazd drogę wojewódzką zaś istniejąca droga wprost do Polan Surowicznych jest "zajęta" przez wypas bydła (które może być niebezpieczne).

E (9) Polana - (10) droga pod Skibcami, długość około 1 km; wykonanie odcinka zamyka pętlę wokół Puław Górnych.

F (11) Puławy - (12) Puławy wokół Kiczerki, długość około 0,5 km; wykonanie odcinka zamyka pętlę wokół Puław Górnych.

G Aleja spacerowa w Rudawce Rymanowskiej według załącznika w postaci szkicu koncepcji zagospodarowania "Turystyczna Rudawka w przyszłości", długość około 1,5 km; szczegółowe uzasadnienie znajduje się w rozbudowanym opisie w załączniku: "Turystyczna Rudawka w przyszłości".

H (13)magazyn drewna rozwidlenie na G. Polańską - (14) planowana droga zakładowa Wernejówka - Surowica - Darów; w wypadku powstania drogi zakładowej - długość około 1 km lub do punktu (15) w wypadku nie powstania drogi zakładowej Wernejówka - Surowica - Darów, długość około 4 km; droga ta stanowi jedyne, łatwe połączenie rejonu Puław Górnych, Rudawki, Głębokiego (z kierunku Beska, Zarszyna) oraz rejonu Jaślisk - bez wykluczających większość rowerzystów deniwelacji przez G. Polańską i/lub Jawornik czy Bukowicę; istnienie tego szlaku choćby w formie drogi PRN ma krytyczne znaczenie dla Zagłębia Ambitnej Turystyki; był on - w marszrucie szlaku konnego odnawiany w 2018 r. (projekt INTERREG) ale najlepszym rozwiązaniem jest droga PRN w zaznaczonym przebiegu docierająca do planowanej utwardzonej zakładowej drogi leśnej.

I (16)dolina Sanoczka - (17) droga wieś Tokarnia, długość około 0,5 km; wykonanie odcinka umożliwia zamknięcie pętli i wykorzystanie do turystyki rowerowej, pieszej i narciarskiej wyjątkowej doliny Sanoczka w sąsiedztwie Woli Jaworowej.

J (18) most na Wisłoku w Pastwiskach - (19) zachodni brzeg Jeziora Sieniawskiego (20), długość około 1 km; skomunikowanie rejonu Rudawki Rymanowskiej, Puław i Pastwisk z zachodnim brzegiem Jeziora Sieniawskiego, na którym planowana jest przystań wodniacka; odcinek ten wiedzie przez dwa głębokie jary; wskazane urządzenia uniemożliwiające wandalizm motoryzacyjny oraz kamery.

2. Sposoby utrzymania właściwego poziomu drożności i czystości szlaków dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej (również konnej). W tym zakresie składamy wniosek o:

2.1. Minimalizację zakresu znakowania szlaków przez umieszczanie znaków na drzewach - znaki łatwiej nanieść niż je później utrzymać, co powoduje że znaki zniszczone silnie pogarszają wizerunek całego obszaru dla turystów. Ponadto ambitna turystyka oznacza namawianie turystów do posługiwania się mapami i powszechnie dziś dostępna technologią lokalizacji (mapa Zagłębia Ambitnej Turystyki w skali 1:30 000 posiada wariant na urządzenia mobilne) co ma i taki plus, że świadomie przebywają oni w terenie, co z kolei wpływa na wzrost poziomu edukacji ekologicznej.

2.2. Zawarcie porozumienia określającego jasno kto i w jakim zakresie ponosi koszty utrzymania drożności i czystości szlaków (w tym dróg PRN) dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej oraz jaki jest tryb postępowania w zakresie utrzymania tych szlaków i dróg. Kilka podmiotów z Zagłębia Ambitnej Turystyki zamierza wspólnie nabyć specjalistyczny, lekki ciągnik górski wraz z wyposażeniem do utrzymywania nawierzchni, możliwością montażu gąsienic a więc również przemieszczania się i pracy w zimie. Jeśli zakup ten dojdzie do skutku będziemy wnioskowali o korzystanie z tego urządzenia między innymi do utrzymania zimowego trasy skiturowej Pastwiska - Puławy - Tokarnia oraz Wola Wyżna - Jasiel - Kanasiówka. Stan szlaków turystycznych na naszym terenie posiada niską ocenę. Turyści narzekają na zawalenie szlaku konarami i połamanymi drzewami. Uwagi te dotyczą kilku "kultowych" odcinków, między innymi szlaku czerwonego przez Bukowicę oraz drogi z Jasiela do Kalinowa.

3. Sposoby zapobiegania nieuprawnionym przejazdom pojazdów mechanicznych po drogach leśnych i na terenie lasu (quady i motocykle - tzw. "crossy" oraz samochody terenowe): W tym zakresie składamy wniosek o:

3.1. Podjęcie starań w kierunku zmiany reguł prawnych dotyczących oznakowania quadów i cross-ów - wprowadzenie obowiązku posiadania zamontowanej tablicy rejestracyjnej niezależnie od miejsca, po którym pojazd się porusza.

3.2. Podjęcie współpracy z policją i strażą graniczną w celu uporczywego ścigania kierujących tymi pojazdami na terenie lasów, szlaków, dróg PRN, rezerwatów.

3.3. Zamontowanie sieci kamer rejestrujących leśny wandalizm motoryzacyjny, z których część (w układzie rotacyjnym) winna przekazywać obraz służbom leśnym oraz Policji.

3.4. Stworzenie strony internetowej (wraz z blogosferą), na której publikowane byłyby zdjęcia leśnych wandali motoryzacyjnych oraz prowadzona byłaby kampania informacyjna na temat szkód w środowisku oraz stopnia degradacji wizerunku atrakcyjności turystycznej miejsc najeżdżanych przez wandali motoryzacyjnych.

Obszary, na których nie będzie prowadzona nieustępliwa walka z wandalami motoryzacyjnymi będą coraz powszechniej odwiedzane przez nich gdyż są oni wypierani z miejsc, gdzie ich wykroczenia i przestępstwa są ścigane. Obecność wytwarzających do tego ogromny hałas quadów, crossów i samochodów terenowych jednoznacznie dyskwalifikuje miejsce, w którym się (tym bardziej bezkarnie) pojawiają z punktu widzenia turystyki kwalifikowanej czy turystyki rodzinnej. Straty wizerunkowe są nie do odrobienia. Świadkowie tych rajdów - niemal standardem jest brak reakcji gdyż zwykli ludzie obawiają się protestować - sterroryzowani hałasem pojazdów nabierają przekonania nie tylko o bezkarności kierujących ale i o powszechności bezprawia na danym terenie. Jak muszą wyglądać ich relacje z pobytu w spokojnym Beskidzie Niskim przekazywane rodzinie czy znajomym?

Zagadnienie to ma charakter krytyczny. Bez jego stanowczego rozwiązania, czego każdy obywatel ma prawo się domagać, wysiłki w kierunku rozwoju ambitnej turystyki w Beskidzie Niskim są skazane na niepowodzenie. Z drugiej strony warto zauważyć, że jeśli pojedynczy turysta ma niewielkie szanse w starciu z wandalami motoryzacyjnymi to już grupka osób na szlaku turystycznym skutecznie ich odstrasza przez samą swoją obecność.

4. Sposoby zwiększenia udziału utwardzonych dróg leśnych jako sposób organizacji pozyskania drewna w celu ograniczenia erozji podłoża i zwiększeniu stopnia udostępnienia lasu dla ambitnej turystyki zapobiegającej penetracji lasu przez pojazdy nieuprawnione oraz neutralizujące potencjalne żądania ruchów pseudo-ekologicznych zmierzające m.in. do wyłączania funkcji produkcyjnej i/lub turystycznej lasu.

4.1. Wnioskujemy o podjęcie prac koncepcyjnych, których celem winno być wypracowanie projektu zmian legislacyjnych, które umożliwią tworzenie sieci dróg leśnych (głównych, bocznych, technologicznych) w taki sposób, że rachunek efektywności inwestycji uwzględni wycenę (analiza kosztów i korzyści) realizacji misji turystyczno-edukacyjnej na drogach leśnych oraz możliwe będzie współfinansowanie tak dróg leśnych przez jednostki samorządu terytorialnego jak i dróg komunalnych - przez PGL Lasy Państwowe. Zmiany takie spowodowałyby wzrost udziału trwałych dróg ulepszonych oraz dróg o nawierzchni twardej - nieulepszonej i ulepszonej. Dodatkową funkcją zmiany struktury sieci drogowej winna być retencja wody i zapobieganie erozji zamulającej m.in. zbiornik wodny Jezioro Sieniawskie.

5. Utworzenie przestrzeni rezerwy na wspólne, finansowane programami wsparcia, przedsięwzięcia z gminami Zagłębia Ambitnej Turystyki w zakresie tworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej.

5.1. W związku z pkt. 1.4., pkt.4 oraz w związku z trwającym procesem konstrukcji zasad udzielania wsparcia finansowego w ramach nowej perspektywy budżetowej UE wnioskujemy o utworzenie zasobu potencjalnych inwestycji drogowych oraz innych, związanych z zagadnieniem "Turystyki w Lasach Państwowych" to jest na przykład:

* udziału PGL Lasy Państwowe w zagospodarowaniu przestrzeni turystycznej w Rudawce Rymanowskiej (zgodnie z załączonym szkicem koncepcji zagospodarowania),

** wybudowania wieży widokowej na wierchu Bukowica (na przykład na kulminacji Skibce),

*** i innych,

w porozumieniu z reprezentantami branży turystycznej oraz samorządowcami.

Wojciech Krukar

Bogusław Szweda

Do wniosku załączamy:

1. Mapkę z zaznaczonymi orientacyjnie punktami początkowymi i końcowymi dróg PRN opisanych w pkt.1.4.

2. Materiał opisowy dotyczący Zagłębia Ambitnej Turystyki.

3. Treść "Porozumienia Zagłębia Ambitnej Turystyki".

4. Szkic koncepcji zagospodarowania "Turystyczna Rudawka w przyszłości".

5. Kopię pisma w sprawie dróg dla turystyki rowerowej wystosowanego przez Radę Zagłębia Ambitnej Turystyki do Marszałka Województwa Podkarpackiego.